

LITERATUUR-OVERZICHTEN.

WEEKBLADEN.

Münchener medizinische Wochenschrift. 1925, No. 32.

C. HIRSCH. *Ueber Viskositätsmessung des Blutes und ihre Ergebnisse in der Klinik und im Experiment.* — Overzicht van de uitvoering en toepassing dezer methode sedert haar invoering in de kliniek voor 25 jaren.

G. HOPPE-SEYLER. *Die Bedeutung der chemischen Zusammensetzung des Organe bei pathologischen Veränderungen.* — Voor verschillende organen wordt aangetoond, dat de quantitative samenstelling der voornaamste bestanddeelen een beeld geeft van het arbeidsvermogen dier organen, zooals het anatomisch onderzoek niet bieden kan: beide onderzoekingsmethodes vullen elkander aan.

H. W. SIEMENS. *Ueber Heftpflasterdermatitis. (Zweite Mitteilung).* — Onderzoek van drie nieuwe gevallen heeft SIEMENS geleerd, dat deze dermatitis berust op overgevoeligheid voor de in de harsen, die voor de samenstelling der pleisters worden gebruikt, aanwezige resenen, in het bijzonder dammaroreseen. Deze overgevoeligheid is bij eenzelfden patiënt niet altijd gelijk, zij kan verdwijnen en weer terugkeeren. SIEMENS beveelt het gebruik van pleisters, die geen harsen en terpentijn bevatten aan, o.a. helfoplast.

H. DOLD. *Ein einfacher Trübungs- und Tönungsmesser (Turbido-colorimeter).*

TH. BRUNNER. *Postoperative Harnverhaltung und intravenöse Urotropinjection.* — Literatuuroverzicht. Volgens de ervaring van BRUNNER is de inspuiting van een 40 pCt. urotropine-oplossing, gemiddeld 5 c.M³ naar den aard van het geval, op het juiste oogenblik toegepast, een ongevaarlijk, doeltreffend middel bij retentio urinae na operaties en haar gevolgen.

F. RABE. *Ueber den sogenannten Aetherreflex des Duodenum.* — Volgens proeven bij dieren blijkt op de inbrenging van aether in het duodenum een sterke afscheiding van darmsap, vermengd met pancreassap, te volgen. De reflex berust op onmiddellijke prikkeling van het slijmvlies van duodenum en pancreas door aether en aetherdampen.

M. BUDDE. *Ueber Hemmungsbildungen an den Gallenwegen.*

WIEGMANN. *Aërobes Wachstum des FRAENKELschen Gasbrandbazillus in Symbiose mit Bacterium coli commune auf der Agarplatte.* — Beide groeiden in één kolonie. De bacillen van FRAENKEL bleken zich pas te vermenigvuldigen, als zij geheel door colibacillen waren omwoekerd.

E. HÖRNICKE. *Der Uebungsfaktor in der menschlichen Atmung.* — HÖRNICKE zet de beteekenis uiteen der ademhalingsgymnastiek voor den gezonden en den zieken mensch.

E. HERRMANN. *Untersuchungen über den Einfluss von Chologen auf die Gallenabsonderung.* — HERRMANN heeft bij dieren de werking van chologeën (podophyllinecalomel) bestudeerd. Het vermeerdert duidelijk de galafscheiding, zoowel wat de hoeveelheid betreft als wat bij indrogen overblijft. Chologeën 1 en 2 tezamen werken in dit opzicht sterker dan beide afzonderlijk, kleine hoeveelheden hebben dezelfde werking als grootere, doch de werking treedt later in (na 5—6 dagen). Na chologeën 3 vermeerdert de hoeveelheid gal, zonder dat zich refractie en droogrest wijzigen.

H. DETERMANN. *Impaktierte (im Knochen stecken gebliebene) Weisheitsähne, als verborgene Ursache ernster allermeiner nervöser Störungen.* — In het beschreven geval veroorzaakte een verborgen ve stands kies door druk op den nervus alveolaris inf. ernstige zenuwverschijnselen: uitputting, angst, duizelingen, hoofdpijn, schouderpijn, doof gevoel in armen en beenen, spraakstoornis enz., welke langzamerhand verdwenen na verwijderen van de kies. DETERMANN werd op het spoor gebracht van deze oorzaak door sensibiliteitstoornissen aan onderlip en kin en door het radioscopisch onderzoek.

F. MÜLLER. *Zur Kasuistik der Gasvergiftung des Säuglings.* — Een geval.

LANGEMAK. *Vierjährige Erfahrungen über die Wirkung der PONNDORF-Impfung bei tuberkulösen und nichttuberkulösen Gelenkerkrankungen und chirurgischen Tuber-*

kulosen. — Zeer gunstige ervaringen, het allerbest bij acuut gewrichtsrheumatisme, erisypelas, acuten jichtaanval en tuberculeuse epididymitis.

TH. LÖWENSOHN. *Zur Praxis der Gonorrhoebehandlung*. — Aanbeveling van het zilvepraeparaat acykal.

K. OCHSENIUS. *Zur Behandlung der Enuresis*. — Polemieck met NOEGGERATH, met naschrift door dezen.

M. BISCHOFF. *Die Behandlung eitriger Prozesse in der Allgemeinpraxis*. — Na opening van panaritiën, phlegmones, furunkels enz. legt BISCHOFF met zeer goed gevolg natte verbanden van $\frac{1}{2}$ —1 pCt. cholevaloplossing aan. Hij gebruikt dit ook in 1 per duizend oplossing voor baarmoederspoeling na abortus, in het bijzonder met koorts gepaard gaande miskraam.

K. SALLER. RUDOLF MARTIN †.

La Presse médicale. 1925, No. 62.

E. JEANSELME, E. SCHULMANN et R. MARTIN. *Recherches sur la présence des tréponèmes dans le liquide céphalo-rachidien des syphilitiques*. — Naar aanleiding van de onderzoeken van WILLE en KIRCHNER, die met hun methode in 10 pCt. der gevallen spirochaeten in de cerebrospinale vloeistof konden aantoonen, hebben schrijvers in 22 gevallen een dergelijke techniek toegepast, steeds met negatief gevolg.

CH. LENORMANT. *Ostéite tuberculeuse des côtes avec fracture spontanée*. — Twee gevallen.

G. MARION. *De l'utilité du cathétérisme urétéral dans la colique néphrétique par lithiase*. — In alle 3 beschreven gevallen verdween na het inbrengen van den catheter de pijn bijna onmiddellijk en bleef weg, zoolang de catheter bleef liggen. Bij twee werd de steen spoedig na het wegnemen van den catheter ontlast, bij één moest hij operatief worden verwijderd.

G. ROUSSY. *Une théorie nouvelle sur l'origine du cancer*. — Overzicht van den arbeid van GYE en BARNARD. In zijn kritiek wijst ROUSSY er hoofdzakelijk op, dat hun gevolgtrekkingen alleen betrekking hebben op sarcomen.

XVIIIe Congrès français de médecine.

P. SMIT.

Hospitalstidende, 1925, no. 24.

K. K. K. LUNDSGAARD. *Øjets Pneumococinfectioner, deres Profylaxe og specifike Terapi*. — Bij operaties aan het oog is het volgens schrijver ten zeerste wenschelijk dat de operateur een mondverband draagt. Verder kan voorbehoedend sublimatevaseline 1 op 1000 worden toegepast. Oppervlakkige gevallen van *ulcus serpens* kunnen met voordeel behandeld worden met optochine (liefst sterke oplossing). Diepe niet.

TH. OLDENBURG. *Omkring Spørgsmaalet Knuderosen og Tuberculose*. — Wordt voortgezet.

Hospitalstidende, 1925, no. 25.

TH. OLDENBURG. *Omkring Spørgsmaalet Knuderosen og Tuberculose*. — Geen nieuwe gezichtspunten.

H. HAXTHAUSEN. *En ejedommelig Udstråling fra Levertraan og forskellige andere Stoffer og dens mulige Reaktion til antivaktilske Virkning*. — De gunstige werking, die zoowel het algemeene lichtbad als de levertraan uitoefent op rachitis en tuberculose, was voor schrijver aanleiding de volgende proef te nemen: Hij bedekte een glazen schaalte, dat half met levertraan was gevuld, met een fotografische plaat, terwijl tusschen plaat en schaalte een zwart papier werd gelegd, waarin een kruis was uitgesneden. Na zes uur zoo (natuurlijk in het donker) gestaan te hebben werd de plaat ontwikkeld en verscheen er op de plaat zeer duidelijk een zwart kruis. Verdere proeven lieten zien, dat dit slechts aan de werking van bepaalde stralen kon worden toegeschreven. Eventuele dampen uit levertraan opstijgend, werken niet op de fotografische plaat.

Il Policlinico, 1925, fasc. 24.

DOMENICO TADDEI. *Le nefropieliti acute e subacute*. — Gewoonlijk hebben geneesmiddelen weinig uitwerking. Meestal is operatieve behandeling aangewezen.

RENATO LAMBR. *Esantemi di canfora*. — Na kamferinspuitingen kunnen algemeene huidaandoeningen (urticaria, exantheem) ontstaan.

VITTORIO VANNI. *Sopra un sierodiagnosi della infezione tifoide*. — Een wijziging van de reactie van WIDAL, die het voordeel heeft vroeger uitkomsten te geven. Door middel van een steriele capillaire buis wordt bloed ontnomen en de buis terstond dichtgesmolten. Voor de reactie is een druppel van het serum (verkregen door spontane afscheiding of door centrifuge) voldoende. Die wordt gebracht in een buisje met 2 a 3 cM³ sterielen bouillon, waaraan wordt toegevoegd een agar-cultuur van typhusbacillen, die zelfs oud mag zijn. In een ander buisje wordt ter contrôle ook bouillon en agar-cultuur gedaan, echter zonder den druppel serum. Alles wordt 12 uur in de broedstovf geplaatst bij 37° C. Bij positieve uitkomst wordt de bouillon slechts weinig troebel en vindt men op den bodem van het buisje een bezinksel van geagglutineerde typhusbacillen. Bij negatieve uitkomst (en ook in het contrôle buisje) wordt alles gelijkmatig weer troebel.

Il Policlinico. 1925, fasc. 25.

ANRICO TRENTI. *Reazioni biologiche dei sieri filtrati attraverso membrane di collodio*. — Het filtraat van het agglutineerend serum voor de typhusbacillen en de bac. melitensis bevat geen spoor van agglutinine. Het residu echter wel.

CAILO ARRIGONI. *Nota sopra un caso di carcinoma primitivo del fegato*. — Klinische mededeeling.

Il Policlinico. 1925, fasc. 26.

GUISEPPE DONATO. *Parestesie gustatorio-olfattive nelle cure endovenose di Neosalvarsan*. — Bij endoveneuse inspuiting van salvarsaan krijgen de patiënten dikwijls een aethersmaak. Is dat slechts bij het begin van de inspuiting, dan is dit verschijnsel normaal. Blijft het echter duren dan is een teeken van intolerantie.

VITTORIO CHIBORS. *Ricerche su una nuova tecnica di sutura*.

W. A. A. VAN BINSBERGEN.

Rivista di clinica medica. 1925, No. 5.

F. SCHUPPER. *Sull' encefalite epidemica*. — (Vervolg). Klinische les.

MARIO TINTI. *La pratica clinica delle reazioni di WASSERMANN, SACHS-GEORGI, MEINICKE*. — Volgens schrijver behoort in zijn landstreek een specifieke positieve reactie van WASSERMANN tot de uiterste zeldzaamheden, een positieve, vooral als zij compleet is beteekent nagenoeg zeker lues, een negatieve sluit haar niet uit. De reactie van SACHS-GEORGI, ook volgens de nieuwste verbeteringen, bezit noch de specificiteit, noch de gevoeligheid, noch de betrouwbaarheid van die van WASSERMANN; zij kan alleen naast deze als contrôle in bepaalde gevallen dienen en in andere op lues wijzen, waar de W. R. deze niet aantoot. De reactie van MEINICKE is zóó eenvoudig, zeker en gevoelig, dat zij van alle uitvlokingsreacties ook door hen met weinig laboratoriumervaring, het beste kan worden uitgevoerd.

Rivista di clinica medica. 1925, No. 6.

F. SCHUPPER. *Sull' encefalite epidemica*. — (Slot). Klinische les.

GUSTAVO ALESCI. *I metodi PETRAGNANI e RICCI per la colorazione della Spirochaeta pallida*. — Schrijver besluit, dat de methode van RICCI door haar uitersten eenvoud en haar uitkomsten de voorkeur boven alle gebruikelijke methodes verdient, wanneer men het materiaal volgens PETRAGNANI neemt en kleurt zonder fixatie door warmte. Wanneer de methode van RICCI negatief uitvalt, dan verdient een herhaling met die van PETRAGNANI aanbeveling, waarmede elementen kunnen worden aange-toond, die met die van RICCI aan de aandacht ontsnappen.

G. PAGANO e G. B. VARVARO. *Quattro casi di encefalite epidemica trattati con successo con iniezioni endovenose di stomosina antigrippale*. — Casuistische mededeeling.

EGISTO CAPECCHI. *L'iniezione intracardiaca di adrenalina in un caso di shock consecutivo ad embolo gassoso da pneumotorace artificiale*. — De intracardiale adrenaline-inspuiting is technisch gemakkelijk en onschuldig en moet altijd worden beproefd ingeval van plotselingen hartstilstand. Voorwaarde is onmiddellijke toepassing en onaangetast myocardium, zooals bij chloroformnarcose, na ernstige bloeding, traumatischen of operatieven shock, kooloxydevergiftiging, electrischen stroom.

Rivista di clinica medica. 1925. No. 7.

F. SCHUPFER. *Sulla diagnosi del carcinoma gastrico.* — Klinische les. (Wordt vervolgd).

EUGENIO ENRIQUES. *Sindrome pallidale post-encefalitica.* — Ziektegeschiedenis, die zich niet in het kort laat weergeven.

Rivista di clinica medica. 1925, No. 8.

F. SCHUPFER. *Sulla diagnosi del carcinoma gastrico.* — Klinische les. (Slot).

PIERO CANALE. *Il valore clinico della esplorazione funzionale gastrica a mezzo della eliminazione di sostanze coloranti.* — De onderhuidscbe inspuiting van 4 cM³. neutraalrood (MERCK, 1 pCt.) leent zich voor dit onderzoek het beste; het wordt bij hypersecretie, hyperaciditeit of hypoaciditeit met of zonder zweerverschijnselen veel sneller uitgescheiden, veel langzamer bij hyposecretie zooals bij kanker en achylie; dan werken de nieren vicarieerend. De snelheid van uitscheiding is niet eventredig aan het meer of mindere afscheidingsvermogen van het maagslijmvlies. Veel waarde heeft de methode niet.

Rivista di clinica medica. 1925, No. 9.

G. CORONEDI. *I fondamenti scientifici della terapia chimica.* — Klinische les. (Wordt vervolgd).

FELICE D'ARBELA. *Metodo clinico per lo studio dell' equilibrio acido-base nel sangue.* — Leent zich niet voor een kort overzicht.

M. TINTI. *La tecnica semplificata della reazione di MEINICKE.* — Niet in het kort weer te geven.

Rivista di clinica medica. 1925, No. 10.

G. CORONEDI. *I fondamenti scientifici della terapia chimica.* — Klinische les. (Slot).

FAVRETTI MARIO. *La patogenesi delle turbe olfattive.* — Niet in het kort weer te geven. Schrijver acht een nauw verband aanwezig tusschen smaak- en reukzin; reukstoornissen zijn veelvuldiger, dan men denkt, en hebben niet te miskennen waarde als diagnostisch hulpmiddel bij organische of functioneele stoornissen van het zenuwstelsel en van den neus. Directe en in het bijzonder indirecte traumata hebben groot belang voor het ontstaan van veranderingen in den reukzin; er bestaat een wisselwerking tusschen het reukapparaat en enkele endocrine functies.

WOLFFENSBERGER.

The Lancet. No. 5319, 8 Augustus 1925.

RENÉ CRUCHET. *The relation of paralysis agitans to the Parkinsonian syndrome of epidemic encephalitis.*

S. A. KINNIER WILSON. *The Croonian lectures on some disorders of motility and of muscle tone, with special reference to the corpus striatum. Lecture IV (concluded).*

G. P. B. HUDDY. *A study of the family histories of 300 patients suffering from chronic upper abdominal lesions.* — Op 300 patiënten met ulcus duodeni, maagzweer, maagkanker en cholecystitis, welke diagnoses door operatie werden bevestigd, kwam bij 46 pCt. „indigestie” in de familiegeschiedenis voor. Op 100 patiënten zonder buikziekte of „indigestie” bij 16 pCt.. In een familie werden 3 broers geopereerd voor ulcus duodeni en een voor maagzweer; in een andere kwamen in 3 geslachten 5 gevallen van cholecystitis of galsteen voor. Een man werd geopereerd voor ulcus duodeni, zijn moeder vroeger voor maagkanker; een ander voor cholecystitis en zijn vader voor ulcus duodeni.

L. S. T. BURRELL and STANLEY MELVILLE. *The value of lipiodol in the diagnosis of bronchiectasis.* — Bij een man, die na longontsteking met tusschenpoozen koorts had en stinkend sputum opgaf, scheen de linker long klinisch en röntgenologisch niet zóó ziek, dat thoracoplastiek aan den anderen (duidelijk zieken) kant was tegenaangewezen; kunstmatige pneumothorax was waarschijnlijk niet mogelijk. Na inspuiten van lipiodol in de luchtpijp vertoonde de linker long op de X-foto zulke belangrijke afwijkingen, dat van thoracoplastiek werd afgezien.

J. VAN NIEUKERK.